

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع، نگارش و نوشته از:

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی – سعید افغانی» و داکتر صلاح الدین «سعیدی – سعید افغانی»
۲۰ فیروزی ۲۰۱۸

راه های اثبات اتهام حد زنا

۳

حمل:

آیا به وسیله حمل و حاملگی حد ثابت می شود؟

جمهور علماء بر آن هستند که مجرد حاملگی و آبستنی موجب ثبوت حد نمی شود، بلکه باید یا خود شخص اعتراف کند یا این که شاهدان کافی وجود داشته باشند. و بر این رأی استدلال کرده اند که حدود با وجود شبهات بر طرف می شود. از حضرت علی کرم الله وجهه روایت شده که خطاب به یک زن حامله گفتند: «استکرهت؟» قالت: لا قال: «فلعل رجلا أتاك في نومك» (آیا ترا بر این کار مجبور کرده اند؟ گفت: خیر. حضرت گفتند: شاید مردی در وقت خوابیدن پیش شما آمده باشد).

راویان موثق از حضرت عمر روایت کرده اند «که او زنی را که حامله شده و گفته بود: خوابش سنگین است و مردی در خواب پیش او آمده و به وی تجاوز کرده و هنوز ندانسته است که چه کسی بوده است قولش را پذیرفت و به وی حد نزد».

امام مالك و یاران او گفته اند: هرگاه زنی حامله شد و شوهری برای او معلوم نبود و دانسته نمی شد که او مجبور گردیده است، باید حد بر او جاری شود و گفته اند: اگر ادعای اجبار و اکراه کند، بایستی دلیلی بیاورد که اجبار و اکراه او را ثابت کند. مگر این که او ادعای بکارت کند و چون با وی همبستر شوند خون پارگی پرده بکارت داشته باشد یا این که در اثر این اجبار و استکراه خویش را رسوا سازد و خود را مفتضح نماید. و همچنین اگر ادعا کند که در اثر ازدواج حامله شده است مادام که شاهدان اقامه نکند دعوی او پذیرفته نمی شود و در این رأی خود به قول حضرت عمر استدلال کرده اند: که گفت: «الرجم واجب علی کل من زنا من الرجال والنساء إذا كان محصنا: إذا كانت بينة، أو الحمل، أو الاعتراف» (رجم هر مرد و زن زناکاری که محصن باشد واجب است مشروط بر اینکه شهادت بر اینکار باشد یا زن حامله باشد یا خود مرد یا زن اعتراف کنند).

حضرت علی گفت: «ای مردم زنا دو نوع است: زنا پنهانی و زنا آشکار» زنا پنهانی آنست که شاهدان آن را ببینند و شهادت دهند و زنا آشکار آنست که حاملگی آشکار باشد یا شخص زناکار خود اعتراف نماید». گفته اند: این بود

گفتار اصحاب پیامبر صلی الله علیه و سلم و در زمان خودشان کسی باگفته آنان مخالفت نکرده است پس به صورت اجماع درآمده است. چنانچه چیزی پیدا شود که دال بر برائت باشد حد ساقط می گردد هرگاه از جانب زن یا از جانب مرد چیزی ظاهر شود، که به طور قطع دال بر این باشد که از هیچ يك از آن دو زنا روی نداده است، مثل این که زن هنوز دختر باشد و پرده بکارتش بر جای باشد یا این که زن «رتقاء» (زنی که مدخل آلت تناسلی او مسدود باشد) یا «مسدود الفرج» باشد (زنی که مجرای تناسلی او با استخوان یا گوشت بسته باشد) یا این که آلت تناسلی مرد بریده شده یا مرد «عنین» (مردی که بر جماع قادر نباشد) باشد. در همه این حالات حد ساقط می گردد...

امام مالک گوید: به من خبر رسیده است که زنی را پیش عثمان آوردند که بعد از شش ماه که از ازدواج گذشته بود طفلی به دنیا آورده است. حضرت عثمان دستور داد که او را رجم کنند. حضرت علی گفت: او هیچ گناهی ندارد. چه خداوند در کتاب خود گوید: «و حمله و فصاله ثلاثون شهرا» (سوره احقاق ۱۵) (و دوران حاملگی و از شیر گرفتن بچه سی ماه می باشد). و باز هم گفته: «الوالدات یرضعن أولادهن حولین کاملین، لمن أراد أن یتم الرضاعة» (سوره بقره ۲۳۳) (مادرانی که می خواهند دوران شیرخوارگی به کمال برسانند و تکمیل کنند دو سال تمام به طفل خود شیر بدهند).

بنابراین برای مدت حاملگی شش ماه می ماند پس او نباید رجم شود. عثمان کسی را به دنبال آن زن فرستاد تا از اجرای حکم جلوگیری شود ولی حکم رجم او اجراء شده بود.

عدم موجودیت چهار شاهد:

طوری که در فوق یاد آور شدیم که پروردگار با عظمت در (آیت ۴ سوره نور) می فرماید: «وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ» (سوره نور: ۴) یعنی: «کسانی که به زنان پاکدامن نسبت زنا می دهند؛ سپس چهار شاهد نمی آورند؛ بدیشان هشتاد شلاق بزنید و هرگز شهادت دادن آنان را نپذیرید، و چنین کسانی فاسق هستند».

طوری که گفته شد که: اگر چهار مرد مسلمان، آزاد و عادل شهادت بدهند که آلت تناسلی فلان مرد را در فرج فلان زن مانند فرورفتن میل در سرمدان، و ریسمان در چاه، دیده اند بر آن زن و مرد حد جاری می شود. ولی اگر سه نفر شهادت بدهند و چهارمی شهادت ندهد، در آن صورت علمای فقه حنفی و فقه امام مالک و راجح از مذهب امام شافعی و احمد بر این هستند که حد قذف (تهمت) بر آن سه نفر جاری می شود، به دلیل آیه کریمه فوق و حدیثی که از قسامه بن زهیر روایت است که گفت: «وقتی جریان ابوبکره و مغیره روی داد و حدیث را روایت کرد، گفت شاهدان را صدا زد، ابوبکره و شبل بن معبد و ابو عبدالله نافع شهادت دادند.

وقتی که این سه نفر شهادت دادند عمر رضی الله عنه گفت کار عمر سنگین شد. وقتی زیاد آمد، عمر گفت: این شاء الله بر چیزی جز حق شهادت نده، زیاد گفت: من به زنا شهادت نمی دهم ولی کار زشتی را دیدم، عمر گفت الله اکبر حد (قذف) را بر آنان (سه نفر) جاری کنید، پس آنان را تازیانه زدند، (قسامه) گوید: بعد از آن که عمر ابوبکره را زد، ابوبکره گوید: شهادت می دهم که او زناکار است، عمر خواست که دوباره او را تازیانه بزند ولی علی او را از این کار منع کرد و گفت: اگر می خواهی او را تازیانه بزنی این را رجم کن، عمر او را به حال خود رها کرد و تازیانه نزد». سنن بیهقی (۳۳۴).

بنابر حکم شرعی در حد زنا همین است که اگر تنها یک نفر شهادت بدهد، حد زنا بر متهم جاری نمی‌گردد، بلکه بر آن فرد شهادت دهنده حد قذف (اتهام زنا به زن پاکدامن) جاری می‌گردد، حتی اگر قسم بخورد! در ضمن کسی که شاهد زنا دیگری بوده، باید سعی کند که گناه آنها را مخفی بدارد نه این که نزد همه مردم افشاء کند که فلانی و فلانی زنا کرده اند! و حتی قسم بخورد!؟

در حدیثی از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «من ستر مسلما ستره الله فی الدنيا و الآخرة». مسلم (۲۶۹۹). یعنی: هر کس عیب مسلمانی را بپوشاند، خدا عیب او را در دنیا و آخرت می‌پوشاند».

مواع اجرای حد سنگسار:

اگر حد سنگسار با اقرار خود شخص ثابت شده باشد، شخص متذکره اگر قبل از اجرای حد یا در میان اجرای آن از اقرار خویش پشیمان گردد، در همین لحظه حد ساقط می‌شود، ولی در حالاتی که حد با شهادت شهود به اثبات رسیده باشد، رجوع فرد از عمل زنا نمی‌تواند حکم حد رجم را نقض کند، اما اگر شهود قبل از اجرای حکم از شهادت خود برگردند، حکم اجراء نمی‌شود و اگر بعد از اجرای حکم از شهادت خود برگردند، ضامن دیه فرد خواهند بود.

همچنین تمامی فقهای اهل سنت معتقدند اگر زن زناکار که حد رجم برای او به اثبات رسد و حامله باشد، حد رجم بر او تا وضع حمل اجراء نمی‌گردد، هکذا بعد از وضع حمل تا زمانی که شخصی را برای حضانت و سرپرستی کودک خود پیدا نکرده باشد، باز هم حد رجم اجراء نمی‌گردد.

برخی از فقها بدین عقیده اند که برخی از مریضی در شخص هم مانع از اجرای حد سنگسار تا زمان بهبودی وضع صیحی شخص می‌گردد.

زنا به عنف (زنا به زور) (ری یف Rape)

زنا به عنف به معنای آن است که جانب مقابل (زن) به عمل زنا راضی نباشد و زانی (مرد) با زور، ارعاب و تهدید با او زنا کند.

مجازات زنا به عنف برای شخص زانی و تشدد کنند (مرد و یا زن) زنا کننده که متاهل باشد، بعد از اثبات به صورت دقیق و پیشبینی شده و حکم نهائی محکمه با صلاحیت و نهائی شدن توسط شخص اول کشور و حاکمیت اسلامی به طریق پیشبینی شده مطابق اعدام است.

اگر زانی (مرد یا زن) با زور و تهدید به زنی تجاوز جنسی کند بر وی حد زنا جاری می‌گردد، البته این به شرطی است که با تهدید سلاح مرتکب تجاوز نشده باشد. اگر به وسیله حمل سلاح تهدید به تجاوز جنسی صورت گرفته باشد در آن صورت حد محاربه بر متجاوز که جزایش شدید تر است، بر متجاوز جاری و تنفیذ می‌گردد.

چنانچه بارها گفته آمدیم مسلم است که زنا باید به صورت مستند، بلاشبهه نزد قضا و حاکمیت اسلامی به طور مقرر ثابت گردد. برای انجام حد زنا بر متهم باید وقوع زنا به نحو ذیل ثابت گردد:

- شهادت چهار مرد (به این که دیده اند که آلت مرد داخل فرج زن شده).
- اقرار و اعتراف به زنا یعنی اقرار برای تذکبه (البته فقط بر فرد معترف حد جاری می‌گردد).
- ظهور حاملگی (در صورتی که شبهه ای در کار نباشد).

البته به خاطر اجرای نوع شهادتی که که شاهد عاقل، بالغ، غیر فاسق عمل زنا به نحوی که چوب سرمه دانی در سرمه دانی داخل و بیرون می شود که این نوع شهادت در نظر داشت منطق سخن سخت دشوار است. این حالت می رساند که شارع مورد مقرر کردن این زنا بیشتر جوانب دیگر، تربیه، وقایه، ترساندن و تربیه را در نظر گرفته تا تلاش برای تطبیق حد.

چنانچه نوع شهادت مذکور آن هم در صورت خطر جاری شدن حد قذف بر شاهد اگر اتهام ثابت، امری دشوار و حتی به نحوی نامقدور است. شهادت همزمان چهار نفر که توصیف کند که دیده است که آلت فلان مرد در فرج فلان زن داخل شده باشد.

برای همین نوع شهادت هم که شده است، علامه ابن عثیمین رحمه الله در کتاب «الشرح الممتع» می گوید: «شیخ الاسلام ابن تیمیه رحمه الله گفته:

از زمان طلوع اسلام تابه حال زنا از طریق شهادت (شاهدان) ثابت نشده است، بلکه تنها از طریق اقرار ثابت شده، زیرا (پیدا شدن) شهادت (چهار نفر با بیان این توصیف) سخت است». (الشرح الممتع (۲۵۷/۱۴)). و باز می فرماید: «اگر کسانی بگویند: آنها (یعنی زن و مرد مجرم) را در حالت برهنه مشاهده کرده ایم، در اینحالت چیزی پذیرفته نخواهد شد حتی اگر بگویند: شهادت می دهیم که با آن زن چنان شد که مردی با زن خودش می کند، و این شهادت (یا سخن) کفایت نمی کند، بلکه لازمست اینگونه شهادت بدهند: شاهد بودیم که آلت مرد در فرج زن داخل شده بود و (وقوع) این امر هم واقعاً سخت است، مانند سخن مردی - که در عهد خلافت عمر رضی الله عنه (سه نفر) علیه وی شهادت به زنا دادند- (از شاهد چهارم پرسیدند: آیا تو دیدی که آلت این مرد داخل فرج زن شده باشد؟ شاهد گفت: آری، مرد مجرم به شاهد چهارم) گفت: (تقوای خدا را داشته باشد و) به خدا سوگند اگر تو بین رانهای ما می بودی این شهادت را نمی دادی! (شاهد چهارم نیز از شهادت به زنا امتناع نمود) و به گمان من این امر (دیدن داخل شدن آلت مرد در فرج زن) امکان ندارد، ولی نمی دانم آیا به کمک تجهیزات مدرن و جدید مانند تصویربرداری ممکن هست یا خیر؟ و ظاهراً با این تجهیزات نیز ممکن نیست، زیرا آنچه که درکامره ویدیو می بیند همان چیزی است که چشم انسان می بیند، و اگر قرار باشد چشم انسان آن صحنه را نبیند کامره نیز نخواهد دید، و لذا شیخ الاسلام ابن تیمیه گفته: از زمان پیامبر صلی الله علیه وسلم تاکنون زنا از طریق شهادت (چهار شهادت) ثابت نشده است و اگر تا آنزمان ثابت نشده باشد، بعید می دانیم که تا دوران ما نیز ثابت شده باشد، زیرا این امر واقعاً سخت است». «الشرح الممتع» (۲۷۱/۱۴).

پس اگر چهار نفر شهادت بدهند که آنها آنچه را که مردی با زنش انجام می دهد (در مورد زن و مردی) دیده اند، با این سخن حد زنا (بر آن زن و مرد) جاری نمی شود. ولی آیا می توانیم بگوئیم که این شهادت تهمتی قوی است که توسط آن چند شاهد عادل داده شده و به خاطر آن، آن دو نفر (زن و مرد مجرم) را تعزیر کنیم؟ پاسخ آری است، اگر زنا - آنگونه که حد شرعی برای آن ثابت می گردد - ثابت نشود، در عوض به خاطر آن تهمت تعزیر می شوند».

و اگر فرد تجاوزگر به زنا اقرار نکند و بینه و دلیلی بر زنا وی وجود نداشته باشد، در اینحالت حاکم می تواند وی را در صورت وجود قرائن بر فجور و فسادش تعزیر کند.

و باید از این نکته غافل نماییم که اگر بالفرض تجاوزگر از مجازات دنیوی خلاص شد، ولی اگر خدا بخواهد مجازات اخروی از وی ساقط نخواهد شد.

و قطعاً الله متعال برای قرار دادن شرط شهادت آوردن برای اثبات حد زنا - با جود آن که تقریباً محال است - حکمت بالغه ای دارد، و هدف عدم اشاعه و ترویج این فحشاء است، چراکه اگر امر منکری زیاد به وقوع بپیوندد و ادعاها و اثباتها زیاد گردند، در آنصورت ارتکاب آن برای نفوس سهل می شود.

مؤلف کتاب «الهدایة» می گوید: «شرط چهار شاهد موجب پوشش (گناه دیگران) است و این (یعنی پوشاندن گناه دیگران) مندوب و مستحب است؛ ولی اشاعه گناه ضد آن است».

و از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که گفت: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «من ستر مسلماً ستره الله فی الدنيا و الآخرة». مسلم (۲۶۹۹). یعنی: «هر کس عیب مسلمانی را بپوشاند، خدا عیب او را در دنیا و آخرت می پوشاند».

و ابن همام می گوید: «(شرط چهار شهادت) موجب تحقیق معنای ستر و پوشش (گناه) است، زیرا هرچه شروط چیزی بیشتر باشد وجود آن کمتر خواهد شد و هرگاه شهادت بر چهار نفر باشد وجود آن وقتی که شهادت بر دو نفر ثابت گردد، کمتر خواهد شد». «فتح القدیر» (۲۱۴/۵).

پایان